

REFERAT Socialdirektørforum d. 18-11-2022

Mødedato Fredag d. 18. november 2022 kl. 09:00

Mødested Virtuelt møde

Indholdsfortegnelse

Dialog med psykiatrisygehuset.....	3
Godkendelse af referat.....	4
Politisk møde om Rammeaftalen den 8. februar 2023.....	5
Døgnmøde i Socialdirektørforum den 9. - 10. marts 2023.....	6
Kommunernes mulighed for at oprette §107 tilbud.....	7
Forudsætninger for tidligt at kunne opspore alvorlig sygdom hos udsatte borgere.....	8
Anmodning om beskrivelse af kommunernes aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsr	9
Forløbsbeskrivelser om udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug samt børn og unge med ko	10
Anonym stofmisbrugsbehandling i 2023.....	12
Centrale udmeldinger på kommunikationsområdet.....	14
Klinisk vejlederfunktion.....	15
Sundhedstjek til borgere på botilbud.....	16
Tilrettelæggelse af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med domfældte udviklingshæm	18
Spørgeskemaundersøgelse om kommunernes styringspraksis fra KL.....	19
Ommærkning af særlige pladser for 1. halvår 2023.....	20
Orienteringer.....	21
Eventuelt.....	22

Punkt 1: Dialog med psykiatrisygehuset

Baggrund

Psykiatridirektør Charlotte Josefsen deltager under behandlingen af dette punkt.

Emner til fælles drøftelse:

- Opfølgning de politiske møder. Status ift. udfordringerne og rekruttering
- Det tværgående samarbejde herunder samarbejdet i sundhedsklyngerne
- Psykiatriplanen og hvilke overvejelser regionen gør sig ift. opgaverne
- Hvordan kan vi understøtte hinanden

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at Socialdirektørforum

- drøfter emnerne med Psykiatridirektøren.

Beslutning

Charlotte Josefsen orienterede om status omkring processen med de politiske møder og udfordringerne samt de tiltag der tages i Region Syddanmark.

Det tværgående samarbejde herunder samarbejdet i sundhedsklyngerne blev drøftet. Deltagerne er optaget af, hvordan der kan koordineres mellem sundhedsklyngerne og ind i egen organisation og de snitflader der er mellem sundhed-, social-, og beskæftigelsesområderne og også i relation til retspsykiatrien.

Socialdirektørerne er optaget af, hvordan det sikres, at socialområdet indgår i arbejdet, der hvor det er relevant.

Børn og unges trivsel fylder med rette meget i dialogerne herunder i sundhedsklyngerne. Samtidig er det vigtigt, med et fortsat fokus på den svære psykiatri og det nødvendige fokus på samarbejdet mellem socialpsykiatri og bostøtte samt behandlingspsykiatrien og retspsykiatri.

De kommende måneder skal der ske nogle drøftelser i klyngerne og her vil det være gavnligt at få et hurtigt overblik over hvad socialområdet vil byde ind i med i sundhedsklyngerne.

Et spændende projekt fra København blev fremhævet, hvor psykiatrien har et Bosteds team, der sammen med bostederne skal hjælpe med at forebygge indlæggelse.

Socialdirektørerne drøftede efterfølgende at der er brug for at tegne et fælles udfordringsbillede og finde frem til 2-3 emner som socialområdet vil arbejde videre med. Det blev aftalt at Strategisk arbejdsgruppe suppleret af fagfolk fra socialpsykiatrien udarbejder et notat herom til møde i Socialdirektørforum til marts.

Bilag

20220825 referat FU og Psykiatrisygehusdirektøren.pdf

Punkt 2: Godkendelse af referat

Baggrund

Godkendelse af referat fra møde i Socialdirektørforum den 9. september 2022.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- godkende referat fra møde Socialdirektørforum den 9. september 2022.

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Bilag

20220909 Referat fra møde i Socialdirektørforum den 9 september 2022 uden bilag.pdf

Punkt 3: Politisk møde om Rammeaftalen den 8. februar 2023

Baggrund

Politisk møde om Rammeaftalen

Socialdirektørforummet har besluttet at planlægge et politisk møde om Rammeaftalen den 8. februar 2023. Vedhæftet er et oplæg til et program for dagen.

Det undersøges om mødet skal faciliteres samt om muligheden for, at invitere en ung borger til at dele sin beretning, til perspektivering af emnet: Mental trivsel.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- godkende programmet.

Beslutning

I forbindelse med at invitationen sendes ud skal koblingen mellem temaerne og rammeaftalen gøres tydeligere. KKR formanden inviteres til at byde velkommen på dagen.

Der opfordres til, at invitationen tages med til relevante kommunale udvalg i egen kommune til orientering.

Programmet blev godkendt.

Bilag

20230208 Politisk møde om det specialiserede socialområde.pdf

Punkt 4: Døgnmøde i Socialdirektørforum den 9. - 10. marts 2023

Baggrund

Døgnmøde i Socialdirektørforum

Den 9. - 10. marts 2023 afholdes det årlige døgnmøde. Vedhæftet er et oplæg til et program for døgmødet.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- godkende der arbejdes videre med oplægget.

Beslutning

Socialdirektørforummet godkendte, at der arbejdes videre med oplægget.

Bilag

20230309 Døgnmøde i Socialdirektørforum.pdf

Punkt 5: Kommunernes mulighed for at oprette §107 tilbud

Baggrund

Middelfart Kommune ønsker Socialdirektørforum går i dialog med KL om bedre muligheder for at oprette tilbud efter Servicelovens § 107 set i lyset af den nye psykiatrilov og den nye lov om hjemløse.

Henvendelsen fra Middelfart Kommune lyder:

§107 – som bekendt kan man ikke umiddelbart lave §107 tilbud i boliger bygget efter almenboliglovens §105. Det ser ud til, at der i den nye psykiatrilov og i den nye lov om hjemløse henvises til §107 tilbud. Midlertidige pladser, akutpladser, pladser til mellemlande mellem indlæggelse og eget hjem osv. Vi tænker, at man fra SDF's side skal gå i dialog med KL om at arbejde for at give kommunerne bedre mulighed for at oprette §107 tilbud.

På møde i Forretningsudvalget den 4. november 2022 blev det besluttet at rejse problemstillingen på møde i Koordinationsudvalget under KL den 9. november 2022. I den forbindelse blev der udarbejdet et notat til beskrivelse af problematikken som vedhæftes her.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at

- Socialdirektørforum drøfter problemstillingen med henblik på en formel henvendelse til KL.

Beslutning

Socialdirektørforum besluttede at der arbejdes videre med beskrivelsen af udfordringerne.

Bilag

Kapacitet anlægsudfordringer og lånemuligheder på det specialiserede socialområde.pdf

Punkt 6: Forudsætninger for tidligt at kunne opspore alvorlig sygdom hos udsatte borgere

Baggrund

Socialdirektørforum godkendte den 24. juni 2022 et: Oplæg til tværsektorielt samarbejde mellem kommuner og region om kortlægning af frivillige og kommunale tilbud til sårbare og udsatte personer. Der blev udpeget deltagere til arbejdsgruppen der består af kommunale medarbejdere, medarbejdere fra regionen og frivillige repræsentanter. Henrik Mott Frandsen er formand for arbejdsgruppen.

Arbejdet er sat i gang og arbejdsgruppen er enige om at det er relevant at skabe et overblik over de muligheder der er for at hjælpe udsatte borgere i forbindelse med tidlig opsporing af alvorlig sygdom. Arbejdsgruppen er enige om, at kortlægningen på en eller anden måde skal ske på sundhed.dk samt at det skal gøres så praktisk som muligt. Således at der i forbindelse med kortlægningen er fokus på samling og formidling af kommunernes eksisterende oversigter over tilbud. Der er enighed om, at formidling af eksisterende tilbud er en stor opgave som kommer efter kortlægningen.

Henrik Mott Frandsen, orienterer fra arbejdsgruppen.

Udfordringer

Tilbud til udsatte borgere kan være organiseret forskellige steder i kommunerne og samme målgruppe kan have tilbud forankret i forskellige afdelinger i kommunerne. Eksempelvis kan en Gadesygeplejerske være organiseret under misbrugsområdet og der kan være et Udsatte team der er forankret i Socialpsykiatrien. Kortlægningen skal gerne kunne tilgodese de forskellige løsninger som kommunerne har investeret tid i at udvikle. Nogle kommuner er meget langt med at gøre information om tilbud til socialt udsatte borgere tilgængelig, et eksempel er webportaler som social vejvisere. Se Fredericia Kommunes hjemmeside der indeholder kommunens samlede sundhedstilbud og tilbud fra frivillige foreninger.

[Sundhedstilbud Fredericia til praktiserende læger](#)

Odense Kommune har arbejdet på at udbygge deres information på sundhed.dk og dette er kombineret med at Frivilligcentret driver en Social vejviser der indeholder oversigt over frivillige foreninger: [Socialvejviser.dk - Find forening](#)

Et andet eksempel er Århus Kommune der har udviklet [Socialkompasset](#).

Modellen som arbejdsgruppen arbejder videre med er, at kommunerne opretter en side på egen hjemmeside (eller har en social vejviser), der samler eksisterende tilbud til målgruppen og der linkes hertil fra sundhed.dk

Sekretariatene er i gang med at undersøge hvilke muligheder der er på sundhed.dk og hvilke løsningsmodeller der kan gøre arbejdet så nemt for kommunerne som muligt.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- drøfte de foreløbige resultater der er kommet fra arbejdsgruppen og
- tage orientering til efterretning.

Beslutning

Henrik Mott Frandsen fortalte om arbejdsgruppens arbejde.

Socialdirektørforum tog orienteringen til efterretning og bakkede op om arbejdsgruppens tilgang til opgaven med fokus på en praktisk løsning og hvor de informationskanaler kommunerne har udviklet og vedligeholder kan rummes. Det vigtigste er, at gøre eksisterende information mere synlig og lettere tilgængeligt for samarbejdspartnerne og praktiserende læger samt at bidrage med inspiration til de kommuner der vil arbejde med dette.

Punkt 7: Anmodning om beskrivelse af kommunernes aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug

Baggrund

Socialstyrelsen ved Den Nationale Koordinationsstruktur har den sendt en anmodning om beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug. Henvendelsen er sendt til De administrative Styregrupper, Rammeaftalesekretariaterne og KL.

Baggrunden for udsendelsen af den centrale udmelding for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandling i december 2020 var bl.a. en bekymring for, hvorvidt der eksisterede det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til de mest udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug.

Den centrale udmeldings formål er således at sikre en tilstrækkelig koordination på tværs af kommuner og regioner om at opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til målgruppen. Målgruppen Målgruppens problemer er komplekse med både udsathed, rusmiddelforbrug og samtidig psykiatrisk sygdom. Rusmiddelforbrug og psykiatriske udfordringer kan være overlappende og kræver samtidig behandling. Det er derfor vigtigt, at indsatserne er sammentænkte og koordinerede

Siden kommunalbestyrelsernes afrapportering på problemstillingen, har Socialstyrelsen og kommunerne været i løbende dialog og vidensudveksling om problemstillingen. Socialstyrelsen har dog ikke i forbindelse med selve afrapporteringen eller den efterfølgende dialog modtaget konkrete løsningsforslag for, hvordan udbuddet af et højt specialiseret døgnbehandlingstilbud til målgruppen sikres. Socialstyrelsen har derfor på baggrund af den seneste dialog med kommunerne besluttet at anmode kommunerne at beskrive og komme med forslag til følgende to temaer:

1. **Beskrivelse af aktuelle indsatser:** Hvilke indsatser, der på nuværende tidspunkt anvendes til målgruppen, og som har et tværfagligt og helhedsorienteret perspektiv – herunder relevante tværgående organiseringer og samarbejdsaftaler indenfor og på tværs af regioner
2. **Forslag til fremadrettede indsatsmodeller:** Hvilke løsninger ser kommunerne på tilrettelæggelsen af fremadrettede højt specialiserede, koordinerede og helhedsorienterede indsatskonstruktioner - med inddragelse af elementer af døgnbehandling - for målgruppen.

De fem rammeaftale sekretariater planlægger i fællesskab processen for arbejdet med at besvare anmodningen. I den forbindelse har sekretariaterne været i dialog med Styrelsen og tidsfristen for besvarelsen er sat til: 28. februar 2023.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller;

- til orientering

Beslutning

Socialdirektørforum tog orienteringen til efterretning.

Punkt 8: Forløbsbeskrivelser om udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug samt børn og unge med komplekse funktionsnedsættelser som følge af prænatal eksponering for rusmidler og afhængighedsskabende medicin

Under behandling af dette punkt vil der være et oplæg fra Odense Kommune der har udviklet samarbejdet og Esbjerg Kommune kan orientere om den proces der er sat igang på tværs af Familieambulatoriet og kommunen, og de opdagelser som processen har afdækket om samarbejdet. De to eksempler kan danne baggrund for en drøftelse af, hvordan man kan arbejde med målgruppen.

Baggrund

Denne sag skal ses i sammenhæng med anmodningen om beskrivelse af kommunernes aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug, der er behandlet under punkt 8.

På møde i Socialdirektørforum den 9. september 2022 præsenterede Helle Rotbøll Randløv fra Socialstyrelsen to nye forløbsbeskrivelser:

1. Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug og
2. Børn og unge med komplekse funktionsnedsættelser som følge af prænatal eksponering for rusmidler og afhængighedsskabende medicin.

Socialdirektørforum tog orienteringen til efterretning og drøftede i den forbindelse Socialstyrelsens fokus på kommunernes tilbud til gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug. Der var enighed i Socialdirektørforum om at mulighederne for at etablere pladser til gravide med misbrug på de særlige pladser, bør undersøges nærmere. Der er i den forbindelse nedsat en arbejdsgruppe, der i et samarbejde mellem region og kommuner ser på mulighederne indenfor lovgivningen.

Forløbsbeskrivelserne

Forløbsbeskrivelsen om de gravide beskriver blandt andet behovet for et samarbejde mellem den kommunale familieafdeling, rusmiddelbehandling og familieambulatorier for bedst muligt at lykkes med at tilbyde en relevant og specialiseret indsats til målgruppen.

Forløbsbeskrivelsens anbefalinger i overskrifter:

1. Fagpersoner med målgruppekontakt deltager i forebyggelse, tidlig opsporing og intervention
2. Indsatser er målrettede og bliver iværksat hurtigt
3. Indsatser er flerstrengede og helhedsorienterede
4. Indsatser omfatter støtte til familien efter fødslen
5. Organiseringen omfatter tværgående samarbejdsaftaler

Forløbsbeskrivelsen om børnene præciserer blandt andet hvor vigtigt det er for barnets udvikling, at rusmidleksponeringen bliver opdaget, registreret og forstået i de indsatser, der tilbydes barnet efterfølgende.

Forløbsbeskrivelsens anbefalinger i overskrifter:

1. Skærpet fokus på opsporing
2. Identificér støttebehov gennem tværfaglig udredning
3. Helhedsorientering med indsatser baseret på aktuelt bedste viden
4. Særligt fokus på børn i målgruppen som er anbragt uden for hjemmet
5. Tværfaglig og tværsektoriel koordinering omkring højt specialiserede indsatser

Forløbsbeskrivelsen er vejledende og udgør et fagligt redskab, som kommunerne kan støtte sig til, når de møder borgere i målgruppen. Socialstyrelsen anbefaler at kommunerne tager afsæt i forløbsbeskrivelsens anbefalinger og anvender dem i tilrettelæggelsen af indsatser til målgrupperne. Endvidere anbefales det at forløbsbeskrivelserne anvendes tværkommunalt og tværsektorielt via strategiske alliancer, samarbejdsaftaler og organisatoriske strukturer, som understøtter samarbejdet på tværs af kommuner, regioner og stat. Herunder de regionale ramme- og sundhedsaftaler samt lokale aftaler om koordineringsprocedurer, videndelings- og kommunikationssystemer.

Eksisterende samarbejdsaftaler i Syddanmark

I Syddanmark er der indgået to samarbejdsaftaler mellem Region Syddanmark, almen praksis og kommunerne i regi af Sundhedsaftalen for de to målgrupper. Dels "Samarbejdsaftale vedrørende sårbare gravide" fra december 2017 og "Samarbejdsaftale omkring gravide og børn tilknyttet Familieambulatoriet Plus i Region Syddanmark" opdateret juni 2020.

Odense Kommune og OUH har etableret et tværsektorielt samarbejde mellem FAMilieabulatoriet på OUH og Odense KOMmune (FAMKO). Socialstyrelsen fremhæver i forløbsbeskrivelsen for gravide med skadeligt rusmiddelforbrug samarbejdet som et fagligt redskab i indsatsen. I samarbejdet omkring målgruppen deltager fra OUH bl.a. jordemødre, socialrådgivere og psykologer på både gravid- og børneområdet, så familierne følges både under og efter graviditeten og fra Odense Kommune indgår der sundhedsplejersker, socialrådgivere, familiebehandlere, uddannelsesrådgiver, samt alkohol og rusmiddelbehandlere. Elementer i FAMKO samarbejdet er:

1. Forebyggelse af graviditeter
2. Tidlig opsporing af gravide med uhensigtsmæssigt forbrug af alkohol. Der afholdes afklarende samtale med en obstetriker (fødselslæge) og socialrådgiver og OUH informerer om, hvad forbruget kan få af konsekvenser for barnet
3. Håndholdt behandlingstilbud. Såfremt graviditeten fortsættes, øges opmærksomheden på at opstarte og fastholde den gravide og evt. partner i ambulant behandling
4. Tilbud om et frivilligt FAMKO-forløb: En familiebehandler fra Center for Indsatser til Børn og Unge (CIBU) bliver tilknyttet familien, og fra start er den vigtigste opgave at skabe ro omkring den gravide/parret, så de kan fokusere på at blive klar til det forestående forældreskab

Samarbejdet har betydet et indgående kendskab til hinanden på tværs af sektorer, en tydelig rollefordeling og koordinerende møder med henblik på at understøtte en sammenhængende indsats omkring den gravide/familien.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at:

- Socialdirektørforum drøfter kommunernes aktuelle brug af samarbejdsaftalerne om sårbare gravide og om gravide og børn tilknyttet Familieambulatoriet Plus
- Socialdirektørforum drøfter, om der kan gøres mere lokalt for at gå i dialog med familieambulatorierne

Beslutning

Lise Willer præsenterede et oplæg fra Esbjerg Kommune. Der var desværre afbud fra Odense Kommune.

Socialdirektørforummet drøftede samarbejdsaftalerne og hvordan de aktivt bringes i anvendelse i alle kommuner. Der blev opfordret til at alle direktører følger op i egen kommune, om samarbejdsaftalerne omkring familieambulatorier og familieambulatorie Plus for gravide misbrugere er kendte og anvendte i børneområderne/familieafdelingerne samt misbrugscentre.

Bilag

Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug.pdf

Børn og unge med komplekse funktionsnedsættelser.pdf

Samarbejdsaftale omkring gravide og-børn tilknyttet familieambulatoriet Plus.pdf

Samarbejdsaftale sårbare gravide.pdf

Socialdirektørforum - gravide og misbrug Esbjerg Kommune.pdf

Punkt 9: Anonym stofmisbrugsbehandling i 2023

Baggrund

De fire sønderjyske kommuner Aabenraa, Tønder, Sønderborg og Haderslev er fra 2023 ikke en del af samarbejdet om at tilbyde anonym stofmisbrugsbehandling efter Servicelovens § 101 a. Ved uændret betaling fra de resterende medlemskommuner, betyder det en reduktion af budgettet på i alt 190.400 kr. fra 2023.

Tilbud om anonym stofmisbrugsbehandling varetages af misbrugscentre i Esbjerg, Kolding og Odense. De tre socialdirektører fra Odense, Kolding og Esbjerg har drøftet fordelingen af det fremtidige budget og den fremtidige opgaveløsning.

Forskellige modeller til fordeling af budgetreduktionen blev drøftet og det blev besluttet at fordele reduktionen delvist på baggrund af gennemsnittet af antal afsluttede forløb i 2020 og 2021. Kolding argumenterede for, at der er basisomkostninger forbundet med opgaven, som er uafhængig af antal afsluttede forløb.

For 2023 betyder det en fordeling af budgettet som følger:

	Budget 2023
Odense	466.400 kr.
Kolding	344.000 kr.
Esbjerg	331.200 kr.
I alt	1.141.600 kr.

Det blev aftalt, at de tre direktører mødes inden sommerferien 2023 og drøfter opgaveløsning i 2024 og frem på baggrund af de aktuelle borgerforløb i de tre centre.

Centerledelserne for de tre misbrugscentre har drøftet hvilke initiativer, der kan tages for at øge synligheden af tilbuddet og tiltrække flere brugere. Materiale til skriftlig kommunikation, kan med fordel udarbejdes og anvendes på tværs af centre, så det sikres det er den samme information, der sendes til den samme målgruppe på tværs af Syddanmark. Listen over initiativer indeholder følgende;

- Tilbuddet præsenteres for Stoffagligt forum
- Mail til praktiserende læger i samarbejdskommunerne, alternativt kontakt til PLO om tilbuddet
- Mail til Virksomhedsservice i Jobcentre i samarbejdskommunerne om tilbuddet
- Sikre synlighed på samarbejdskommunernes hjemmesider
- Ringe til alle misbrugscentre i samarbejdskommunerne
- Kampagne på regionens infoskærme
- Mail til fagforeninger om tilbuddet
- Mail til videregående uddannelser om tilbuddet
- Mail til ungdomsuddannelserne om tilbuddet
- ”Reklamer” på kommunale infoskærme + ved indfaldsveje
- Samarbejde med færdselspolitiet, hvor de borger som de stopper i påvirket tilstand, tilbydes at rusmiddelcenteret ringer dem op og tilbyder et forløb.
- Forsøg med virtuelle behandlingsforløb

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at:

- orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Ideer til tiltag for øget synlighed.pdf

Punkt 10: Centrale udmeldinger på kommunikationsområdet

Baggrund

Socialstyrelsen udsendte 29. september 2022, to centrale udmeldinger på særlige indsatser ift. ”punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse” og ”tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab”.

I følgebrevene til udmeldingerne opfordre Socialstyrelsen til, at kommunalbestyrelserne drøfter og afrapporterer på de centrale udmeldinger i regi af rammeaftalesamarbejdet og inddrager regionerne for så vidt angår regionale tilbud og indsatser til målgruppen.

Socialsekretariatet vil koordinere og planlægge processen for afrapporteringerne i samarbejde med de øvrige fire rammeaftalesekretariater.

Afrapportering på de centrale udmeldinger skal fremsendes til Socialstyrelsen senest den 31. marts 2023.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller:

- Til orientering

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 11: Klinisk vejlederfunktion

Baggrund

Sygeplejerskeuddannelsen er en af de største videregående uddannelser indenfor sundhedsvæsenet, og kommunerne har en vigtig rolle som arbejdsgiver for - og meduddanner af - sygeplejersker. Næsten halvdelen af sygeplejerskeuddannelsen foregår som praktik på et af regionens sygehuse eller i kommunerne. Kommunerne varetager ca. 30 pct. af den samlede praktik. Kommunerne har dermed en væsentlig del af ansvaret for at de sygeplejestuderende får et godt og lærerigt forløb under deres uddannelse.

Generelt set, er der i Syddanmark – og i hele landet - mangel på uddannede sygeplejersker. Det er med til at understrege vigtigheden af at sikre gode uddannelsesforhold og læringsmiljøer for de sygeplejestuderende. Her har deres vejledere i kommunerne en af nøglerollerne, og derfor gives der i denne sag en orientering vedr. vejlederindsatsen.

Orienteringen sker på initiativ fra det tværkommunale netværk for sygeplejerskeuddannelsen i Syddanmark og har baggrund i en undersøgelse foretaget blandt kommunerne – der sætter fokus på organisering og efteruddannelse af de sygeplejestuderendes vejledere i kommunerne – de kliniske vejledere.

Rundspørge til de 22 kommuner om organisering af klinisk vejlederfunktion

Der har været foretaget en rundspørge blandt de 22 syddanske kommuner for at kortlægge rammerne for den kliniske vejledning. De fleste kommuner har afgivet svar, og undersøgelsen viste to gennemgående tendenser:

- Tydelige rammer, vilkår og kompetenceudvikling for kliniske vejledere understøtter fastholdelse og rekruttering af kliniske vejledere
- Når klinisk vejlederfunktion profileres og prioriteres som en specialistfunktion medvirker det til rekruttering og fastholdelse

Undersøgelsen viste konkret, at:

- alle kommunerne lever op til kravet om at vejlederne skal have diplommodul i klinisk vejledning, og enkelte kommuner giver derudover mulighed for at tage hele diplomuddannelsen, som det også er gældende for vejlederne på regionens sygehuse.
- kommunerne organiserer vejlederopgaven forskelligt. Nogle kommuner har fuldtidsvejledere mens andre har organiseret området med flere vejledere, der arbejder delvist med vejledning og samtidig selv deltager ”i driften”. Der er tilfredshed med begge modeller hvor det anvendes.
- hovedparten af kommunerne har tilbud om kompetenceudvikling i form af interne/ eksterne temadage og kurser for vejlederne. Hvor det ikke er tilfældet, skyldes det hovedsageligt ”pres på driften”.
- enkelte kommuner arbejder ud fra en formuleret strategi for kliniske vejlederes kompetenceudvikling. Her opleves det, at det understøtter kontinuerligt fokus på kvalitetssikring i vejlederopgaven.

For at klæde de studerende på til at arbejde i det nære sundhedsvæsen stiller det også krav til vejlederne og deres kompetencer. De kommunale sygeplejersker – og vejlederne især – er rollemodeller, og spiller en afgørende rolle i at skabe gode læringsmiljøer og rammer for de studerende som er fremtidens arbejdskraft.

Den aktuelle udfordring med rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker – lagt sammen med det betydelige fald i ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen – er med til at understrege vigtigheden af at tydeliggøre klinisk vejledning som en attraktiv funktion og en mulig karrierevej i kommunerne.

Indstilling

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 12: Sundhedstjek til borgere på botilbud

Baggrund

Med overenskomsten for almen praksis (OK22), som trådte i kraft 1. januar 2022, er der indført et sundhedstjek for borgere på 18 år eller derover, der opholder sig på et botilbud. Formålet er at forebygge og eventuelt behandle somatiske sygdomme blandt disse borgere.

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Region Syddanmark, kommunerne i Syddanmark og PLO Syddanmark har udarbejdet et notat (bilag 1). Notatet rummer principper, som skal danne rammerne for de sundhedstjek, der foretages for borgere på regionens og kommunernes botilbud samt private botilbud efter servicelovens § 107/108 og botilbud efter almenboliglovens § 105 med støtte efter Servicelovens § 85.

Bettina Brøndsted, Velfærdsdirektør i Kerteminde Kommune, deltog på mødet i Styregruppen for OK22 den 10. August 2022 under punktet om sundhedstjek på botilbud, for at give socialdirektørperspektivet ind i arbejdet. I referat fra punktets behandling fremgår følgende:

Styregruppen drøftede udkast til principper for samarbejdet om sundhedstjek på botilbud, herunder muligheden for elektronisk kommunikation mellem bostedet og den praktiserende læge, som eventuelt skal afklares.

Det blev besluttet, at der på sekretariatsplan bliver arbejdet videre med at færdiggøre udkastet, hvorefter det sendes til godkendelse i relevante fora hos regionen, kommunerne og PLO Syddanmark.

Vedhæftet er et udkast til et notat til beskrivelse af nogle principper for gennemførelse af sundhedstjekkerne herunder målgruppebeskrivelser, hyppighed, information botilbuddene skal give til praktiserende læger og forventninger til botilbuddene.

Indholdet i sundhedstjekket er beskrevet i overenskomsten for almen praksis og følger desuden Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) vejledning som ligger tilgængelig online. [Link til vejledning.](#)

I DSAMs vejledning henvises der til nogle skemaer som er udarbejdet af Danske Handicaporganisationer. Skemaerne er en mulig hjælp til bostedets forberedelse af sundhedstjek, information til borger og information til personale. Materialet er vedhæftet her som bilag 2, 3 og 4 og kan ses online [her](#).

Overvejelser i forbindelse med udkastet

Der er beskrevet nogle forventninger til botilbuddene, og spørgsmålet er, hvilke konsekvenser det kan have for botilbuddene og om beskrivelse er for detaljeret samt hvordan det skal kommunikeres til botilbuddene.

Forventningerne er eksempelvis:

- at det er botilbuddet der skal tage initiativ til at gennemføre første sundhedstjek,
- at der skal sendes information til den praktiserende læge,
- forberedelse med borger og eventuelle pårørende,
- deltagelse af en person som har et godt kendskab til borgeren og kan støtte i gennemførelse af sundhedstjekket,
- opfølgning og
- efterfølgende motivering af borger.

I udkastet lægges der op til at vedhæfte et bilag med en liste over de omfattede botilbud (kommunale, regionale og private) som skal opdateres. Der findes ikke en fuldstændig liste over botilbud i Syddanmark. Socialsekretariatet kan fremskaffe en liste over kommunale og regionale botilbud der er omfattet af Rammeaftalen, men da denne ikke er dækkende, vil den skulle suppleres af kommunerne.

En anden mulighed er, at de praktiserende læger kan blive orienteret om bosteder i kommunen via Kommunalt Lægelige Udvalg (KLU) i stedet for, at der skal indsamles oplysninger til en liste, før principperne kan sendes ud.

Implementering af sundhedstjek ledsages af et forskningsprojekt

Forskningsenheden for Almen Praksis og Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet er i gang med et forskningsprojekt, der skal se nærmere på, hvordan sundhedstjek for borgere på botilbud kan implementeres, så både borgere, personalet på botilbuddene og de praktiserende læger ser mening med og bakker op om indsatsen. Projektet omfatter bl.a. interview og spørgeskemabesvarelser fra personale på botilbud og praktiserende læger og observationer og

interview med borgerne. Bemærk der søges fortsat midler til at gennemføre forskningsprojektet der således endnu ikke er finansieret.

Forretningsudvalget foreslår, at der udarbejdes et brev til relevante instanser hvori det belyses hvilke konsekvenser en aftale indgået på sundhedsområdet har på socialområdet.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- drøfte notatet med principperne for gennemførelse af sundhedstjek på botilbud herunder forventningerne til botilbuddene,
- drøfte om og i givet fald hvordan en liste over botilbud eventuelt kan fremskaffes,
- drøfte hvordan relevant information kan kommunikeres ud til botilbuddene og
- drøfte udarbejdelse af et brev.

Beslutning

Socialdirektørforum oplever det som positivt med en opmærksomhed på sundhed blandt beboere på bosteder og det specialiserede område generelt, herunder for at imødegå ulighed i sundhed.

Nogle kommuner er i gang med at implementere sundhedstjek på botilbud, andre kommuner har allerede en praksis med at gennemføre sundhedstjek af borgere på deres botilbud. Mange kommuner har en rehabiliterende tilgang og derfor understøttes det, at borgere så vidt muligt kommer til egen læge fremfor, at lægen kommer til borgeren.

Socialdirektørforum drøftede principperne for sundhedstjek. Der var en drøftelse af materialets omfang samt at en fuld implementering vil være forbundet med omkostninger for bostederne, som ikke er finansieret.

Bilag

20221026 Principper for samarbejdet om sundhedstjek på botilbud - 26-10-2022.pdf

Borgerens forberedelsesskema ifm sundhedstjek.pdf

Info til borgeren om sundhedstjek.pdf

Info til personale om sundhedstjek.pdf

Punkt 13: Tilrettelæggelse af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med domfældte udviklingshæmmede i Region Syddanmark

Baggrund

På baggrund af beslutning Socialdirektørforum den 26. november 2021 er der udarbejdet en 2022-version af ”Tilrettelæggelse af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med domfældte udviklingshæmmede i Region Syddanmark”. Opdateringen er sket i et samarbejde mellem samrådets formand og Esbjerg Kommune.

Der er i den opdaterede version ikke foretaget større indholdsmæssige ændringer. Der er primært tale om en sproglig opdatering samt præcisering af de gensidige forventninger i det praktiske samarbejde mellem kommunerne og det kriminalpræventive tilsyn omkring domfældte udviklingshæmmede. F.eks. en betoning af:

- tilsynets rolle som sparringspart for kommunen i arbejdet omkring den domfældte borger
- vigtigheden af, at der i hver enkelt sag udpeges en kontaktperson hos kommunen
- muligheden for generelle informations- og samarbejds møder mellem kommune, tilsyn og Samrådets formand.

Samrådsformanden forventer at kontakte de syddanske kommuner inden årets udgang med forslag om afholdelse af et informations-og samarbejds møde i hver enkelt kommune.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at Socialdirektørforum

- godkender opdateringen af tilrettelæggelsen af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med domfældte udviklingshæmmede i Region Syddanmark

Beslutning

Socialdirektørforum godkendte opdateringen af tilrettelæggelsen af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med domfældte udviklingshæmmede i Region Syddanmark.

Bilag

Tilrettelæggelse af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn 10-2022.pdf

Punkt 14: Spørgeskemaundersøgelse om kommunernes styringspraksis fra KL

Baggrund

KL forbereder en spørgeskemaundersøgelse, der skal sendes ud til samtlige kommuner i uge 46. Kommunerne opfordres til at deltage, idet resultaterne vil kunne bruges i forbindelse med det videre arbejde med udgiftspresset på socialområdet.

Udgiftspresset er på dagsorden til døgnmødet i Socialdirektørforum den 9.-10. marts 2023, hvor en oplægsholder fra KL dermed vil have mulighed for at inddrage konkrete resultater fra undersøgelsen.

Herunder følger beskrivelse fra KL om baggrund og temaer der spørges ind til i forbindelse med undersøgelsen:

Kommunernes udgifter på det specialiserede socialområde stærkt stigende. Mange kommuner er derfor optaget af, hvordan de via deres styringspraksis kan mindske udgiftspresset på området.

Som et led i arbejdet med at understøtte kommunernes styring på området, gennemfører KL derfor en spørgeskemaundersøgelse af den kommunale styringspraksis på det specialiserede voksenområde.

Formålet med undersøgelsen er dels at få viden om kommunernes organisering og styring på området, og dels at få overblik over hvor der kunne være potentiale for at udvikle nogen mere klare anbefalinger og understøtte kommunernes styring.

For den enkelte kommune giver undersøgelsen mulighed for at få benchmarket egen styringspraksis op imod andre kommuners praksis og samtidig spejle egen praksis op imod de anbefalinger, der de senere år er formuleret fra forskellig side. Tanken er således, at den enkelte kommune modtager en afrapportering af egne og de øvrige kommuners samlede besvarelser. Den enkelte kommunes besvarelse vil naturligvis ikke blive delt eller offentliggjort. Derudover vil jeres svar bidrage til KL's strategiske interessevaretagelse på området.

Undersøgelsen fokuserer på kommunernes styringspraksis bredt set og indeholder derfor 7 temaer, som fremgår nedenfor. Det kan være nødvendigt at indhente svar fra flere forskellige enheder i kommunen.

Undersøgelsen fokuserer på følgende temaer:

- *Visitation og opfølgning*
- *Sammensætning af tilbudsviften*
- *Effektiv drift på udførerområdet*
- *Velfærdsteknologi*
- *Faglig og økonomisk styring*
- *Data og ledelsesinformation*
- *Kontrakter og forhandling*

Vedhæftet som bilag er udkast til spørgeskema. Bilaget er lukket, idet der er tale om udkast og ikke en endelig udgave.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller til Socialdirektørforum, at

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 15: Ommærkning af særlige pladser for 1. halvår 2023

Baggrund

I Region Syddanmark er der etableret 32 særlige pladser. Hvert halve år er det muligt at ommærke 25 %. Dette svarer til, at op til 8 pladser kan ommærkes. I 2022 har 8 af de 32 særlige pladser været ommærket.

Status for de særlige pladser pr. 28. oktober 2022 er, at 5 pladser er i brug. Der er yderligere 1 patient på vej ind med foreløbig indskrivningsdato 16. november, og der afventes en kommunal afgørelse om yderligere en borger. Derudover foreligger der en ubehandlet anmodning i visitationsforum, som forventes behandlet den 9. november 2022.

På ovenstående baggrund foreslår Psykiatrien i Region Syddanmark, at samtlige 8 pladser forbliver ommærket pr. 1. januar 2023 til 30. juni 2023.

Besøgsrunde

De særlige pladser er i gang med en besøgsrunde i kommunerne, hvor målet er at besøge alle 22 kommuner. Der er afholdt tre møder, flere er planlagt, og de resterende mangler at få fastlagt en dato for et møde.

Af den grund afholdes der ingen ERFA-møde i dette efterår og det forventes at blive afholdt ERFA-møde i foråret 2023 igen.

Indstilling

Det indstilles til Socialdirektørforum, at

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning og ommærkningen blev godkendt.

Punkt 16: Orienteringer

-

Beslutning

Der er indkommet referat fra seneste møde i Koordinationsforum, vedhæftet her som lukkede bilag.

Bilag

Kommentarer fra Odense til Punkt 12.pdf

Punkt 17: Eventuelt

-

Beslutning

Intet til eventuelt.